

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: NORDLYS VINTER

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalte bruksområder: Rengjøringsmiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Firma: Viking Cimex A.S

Adresse: Professor Birkelands vei 24 A

Post nr.: 1081 Oslo

Land: NORGE

Telefon: 22 79 35 35

Faks: 22 79 35 40

Kontaktperson: Navn: Christine Røgenæs, Telefon: +47 22 79 35 45, E-post: crogenes@skovly.no

1.4. Nødtelefonnummer

+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonen) (Døgnapent)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering: Skin Corr. 1B;H314 Eye Dam. 1;H318

2.2. Merkingselementer

Piktogrammer

Signalord: Fare

Inneholder

Stoff: fosforsyre

H-setninger

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

H318 Gir alvorlig øyeskade.

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

P-setninger

P280	Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P301/330/331	VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning.
P303/361/353	VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.
P305/351/338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P310	Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P501	Innhold/beholder leveres i henhold til lokale/regionale/nasjonale/internasjonale regelverk

2.3. Andre farer

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Stoff	CAS-nummer	EC-nummer	REACH-reg.nr.	Konsentrasjon	Merknader	CLP-klassifisering
fosforsyre	7664-38-2	231-633-2		5 - 10%		Skin Corr. 1B;H314 Eye Dam. 1;H318
Sitronsyre	77-92-9	201-069-1		5 - 10%		Skin Irrit. 2;H315 Eye Irrit. 2;H319
Dipropylenglykol metyleter	34590-94-8			1 - 5%		

Se fullstendige R-setninger og H-setninger under punkt 16.

Kommentar om bestanddel: Innhold:
mindre enn 5 %:
ikke-ioniske overflateaktive stoffer
anioniske overflateaktive stoffer
parfyme

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Oppsøk frisk luft. Oppsøk lege omgående.
Svelging:	Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Oppsøk lege omgående.
Hudkontakt:	Fjern forurensede klær omgående. Vask huden lenge og grundig med vann. Oppsøk lege omgående.
Kontakt med øyne:	Åpne øyet godt, fjern eventuelle kontaktlinser og skyll straks med vann (helst øyeglass). Oppsøk lege omgående. Fortsett skyllingen til legen overtar behandlingen.
Forbrenning:	Skyll med vann inntil smertene opphører. Fjern klær som ikke sitter fast i huden, kontakt lege eller sykehus. Fortsett om mulig skyllingen til legen overtar behandlingen.
Generelt:	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt. Innånding av damp virker irriterende på de øvre luftveiene. Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap. Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast.

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar de nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler: Slukk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke. Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann spaltes produktet og følgende farlige gasser kan dannes: Karbonmonoksid og karbondioksid/ Fosforoksider (POx).

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk vernedrakt. Slukningsvann som har vært i kontakt med produktet, kan være etsende.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: Hold deg motvinds/hold avstand fra kilde. Stopp evt. lekkasjer hvis dette kan gjøres uten risiko. Bruk hansker. Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Bruk egnede verneklær. Sørg for god ventilasjon.

For innsatspersonell: I tillegg til ovenstående: Kjemikalievernetøy anbefales, tilsvarende NS-EN 943-2.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Større mengder konsentrert søl og rester må ikke tømmes i kloakkavløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Søl inndemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Tørk opp mindre utslipp med en klut. Forsiktig! Etsende. Skyll med vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon. Unngå kontakt med huden og øynene. Rennende vann og øyeglass må være tilgjengelige. Nøddusj bør være tilgjengelig. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må ikke oppbevares sammen med følgende: Baser. Unngå direkte sollys.

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Yrkesmessig eksponeringsgrense

Stoffnavn	ppm	mg/m3	Kommentar	Merknader
fosforsyre		1		E
Dipropylenglykolmetyleter	50	300		E, H

E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

H = Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.

Målemetoder:

Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieniske målinger på arbeidsplassen.

Rettsgrunnlag:

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), FOR 2011-12-06 nr 1358. Sist endret ved FOR-2014-12-22-1885.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll:

Bruk verneutstyr som angitt nedenfor.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt:

Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Øyenvern skal samsvare med EN 166.

Personlig verneutstyr, håndvern:

Bruk hansker. Materialtype: Lateks/ Nitrilgummi. Gjennembruddstiden er ikke bestemt for produktet. Skift hansker ofte. Hansker skal samsvare med EN 374.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud:

Bruk egnede verneklær.

Personlig verneutstyr, åndedrettsvern:

Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern. Filtertype: A. P. E. Åndedrettsvern skal samsvare med en av følgende standarder: EN 136/140/145.

Miljøeksponeringstiltak:

Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Parameter	Verdi/enhet
Aggregattilstand	Væske
Farge	Klar Rød
Lukt	Kirsebær.
Løselighet	Blandbart med følgende: Vann. Delvis løselig i følgende: Aceton.
Eksplorative egenskaper	N/A
Oksidasjonsegenskaper	N/A

Parameter	Verdi/enhet	Merknader
pH (bruksferdig oppløsning)	Ingen data	
pH (konsentrat)	< 2	

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

Smeltepunkt	< 0 °C	
Frysepunkt	Ingen data	
Startkokepunkt og kokepunktintervall	100 °C	
Flammepunkt	> 93,3 °C	Pensky-Martens, closed cup
Fordampningshastighet	Ingen data	
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ingen data	
Antennelsesgrenser	Ingen data	
Ekspljosjonsgrenser	Ingen data	
Damptrykk	Ingen data	
Damptetthet	Ingen data	
Relativ tetthet	1,065 - 1,075	
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	Ingen data	
Selvantennelsestemperatur	Ingen data	
Nedbrytningstemperatur	Ingen data	
Viskositet	Ingen data	
Lukterskel	Ingen data	

9.2. Andre opplysninger

Parameter	Verdi/enhet	Merknader
Ladningsfordeling	anionisk	

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer med metaller under dannelse av hydrogen, med fare for dannelse av eksplosive hydrogen-/luftblandinger.
Reagerer med følgende: Baser.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå direkte sollys.

10.5. Uforenlige materialer

Baser.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ved brann eller kraftig oppvarming spaltes produktet og følgende farlige gasser kan dannes: Karbonmonoksid og karbondioksid/ Fosforoksider (POx).

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet - oral:

Sitronsyre

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		3000 mg/kg			

fosforsyre

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LD50		1530 mg/kg			

Sprøytetåke i munnen kan virke irriterende på slimhinnene i munn og svelg. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Akutt toksisitet - dermal:

fosforsyre

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Kanin	LD50		2740 mg/kg			

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Akutt toksisitet - innånding:

fosforsyre

Organisme	Testtype	Eksposeringstid	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
Rotte	LC50 (damp)	1 h	> 850mg/m3			

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Etsing/hudirritasjon:

Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt.

Alvorlig

øyeskade/øyeirritasjon:

Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.

Åndedrettssensibilisering eller hudsensibilisering:

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Kimcellemutagenitet:

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Kreftfremkallende egenskaper:

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Skadelig for reproduksjonsevnen:

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Enkel STOT-eksponering:

Innånding av sprøytetåke kan virke irriterende på de øvre luftveiene. Produktet avgir damp fra organiske løsemidler, som kan gi døsighet og svimmelhet. I høye konsentrasjoner kan dampene gi hodepine og forgiftningssymptomer. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Gjentatt STOT-eksponering:

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Skadelig for luftveiene:

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

Andre toksikologiske virkninger:

Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

12.1. Giftighet

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

NORDLYS VINTER

Organisme	Art(er)	Eksponeringstid	Testtype	Verdi	Konklusjon	Testmetode	Kilde
				60 %		OECD 301 serie testing	

Bionedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Testdata foreligger ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Produktet påvirker pH i vannmiljøet lokalt.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Større mengder konsentrert søl og rester må ikke tømmes i kloakkavløp. Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Avfallet skal deklarerer og leveres til innsamlere og anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall. Tom, renset emballasje bør leveres til gjenbruk.

Avfallskategori:

EAL-kode vurderes av sluttbruker, evt. EAL-kode: 16 05 08*kasserte organiske kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer

Avfallsstoffnummer: 7133 Rengjøringsmidler.

Absorpsjonsmiddel/kluter forurenset med produktet: EAL-kode: 15 02 02 Absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Landtransport (ADR/RID)

14.1. FN-nummer:	1805	14.4. Emballasjegrupper:	III
14.2. FN-forsendelsesnavn:	FOSFORSYRE, LØSNING	14.5. Miljøfarer:	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetikett(er):	8		
Farenummer:	80	Tunnelrestriksjonskode:	E
Øvrig Informasjon:	-		

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

Transport på innlands vannveier (ADN)

14.1. FN-nummer:	1805	14.4. Emballasjegrupper:	III
14.2. FN-forsendelsesnavn:	PHOSPHORIC ACID, SOLUTION	14.5. Miljøfarer:	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetikett(er):	8		
Miljøfarlig i tankbåter:	-	Øvrig Informasjon:	-

Sjøtransport (IMDG)

14.1. FN-nummer:	1805	14.4. Emballasjegrupper:	III
14.2. FN-forsendelsesnavn:	PHOSPHORIC ACID SOLUTION	14.5. Miljøfarer:	Produktet er ikke en Marine Pollutant (MP)
14.3. Transportfareklasse(r):	8	Navn på miljøfarlig(e) stoff(er):	
Fareetikett(er):	8		
EmS:	F-A, S-B	IMDG Code segregation group:	Segr. grp. 1 - Acids
Øvrig Informasjon:	-		

Lufttransport (ICAO-TI / IATA-DGR)

14.1. FN-nummer:	1805	14.4. Emballasjegrupper:	III
14.2. FN-forsendelsesnavn:	PHOSPHORIC ACID, SOLUTION	14.5. Miljøfarer:	No
14.3. Transportfareklasse(r):	8		
Fareetikett(er):	8	Øvrig Informasjon:	-

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Deklarasjonsnummer (PRN-nr.): 86496

Spesielle hensyn:

Omfattes av:

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 648/2004 av 31. mars 2004 om vaske- og rengjøringsmidler. (i henhold til senere endring)

Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning, FOR-2011-12-06-1355. Sist endret ved FOR-2012-12-19-1371.

Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), FOR 2004-06-01 nr. 922 (i henhold til senere endring).

Sikkerhetsdatablad

NORDLYS VINTER

Erstatter dato: 04.01.2013

Revisjonsdato: 20.05.2015

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Øvrig Informasjon: Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Versjonslogg og angivelse av endringer

Versjon	Revisjonsdato	Ansvarlig	Endringer
6.0.0	04.01.2013	Anders Krogh Thomsen	2010 format, Alle punkter
7.0.0	20.05.2015	Sidsel Rue	CLP Regelverket

Forkortelser: PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity

Referanser til litteratur og datakilder: Datablad fra leverandør (21.04.2015)

Øvrig Informasjon: Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.

Råd ifm. opplæring: Grundig kjennskap til dette sikkerhetsdatabladet skal være påkrevd.

Klassifiseringsmetode: Beregning på grunnlag av farene ved de kjente bestanddelene.
Ekstrem pH-verdi (≤ 2 eller $\geq 11,5$).

Liste over relevante H-setninger

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

Kvalitetssikring av SDS: Bureau Veritas HSE Danmark /JST

SDS utarbeidet av

Firma: Bureau Veritas HSE Denmark A/S
Adresse: Birkemosevej 7
Post nr.: 6000 Kolding
Land: DANMARK
E-post: infohse@dk.bureauveritas.com
Telefon: +45 75 50 88 11
Faks: +45 75 50 88 10
Dokumentspråk: NO